

Srpska akademija nauka i umetnosti je krajem 2011. godine osnovala Odbor za selo sa primarnom obavezom da javno podstiče, podržava naučna istraživanja, akcione i agroekonomske projekte, nacionalne, regionalne i lokalne seoske kulturne akcije i manifestacije, i sve dugo što doprinosi održivom i sveukupnom razvoju srpskog sela i poljoprivrede.

Akademik Dragan Škorić, predsednik Odbora za selo Srpske akademije nauka i umetnosti, svestan je ogromne uloge SANU u razvoju sela.

- Mi imamo želju da pokrenemo niz aktivnosti, a to smo prethodne tri i po godine radili, i mnoge stvari smo pokrenuli. Ono što je najveća boljka u srpskom selu danas, je neorganizovanost. Svaki naš seljak se pri kupovini semena, đubriva, pesticida, naslanja na nekog, pa marža ide nekome drugom, a njemu ništa. Kada prodaje finalne proizvode marža takođe ide nekom drugom, a njemu ništa. Neophodno je menjati situaciju i udružiti naše proizvođače. Srbija se hvali kako je svetska velesila u malini. Na žalost, u Srbiji u državnim institutima nemate istraživača koji 100% radi na unapređenju maline. Po mom mišljenju, udruženja malinara bi trebala da formiraju svoj samostalni istraživački centar koji bi radio na stvaranju sortimenta, sadnog materijala, vodilo računa o zaštiti od bolesti, marketingu itd., koji bi zatvorio čitav krug od odabira sorte do plasmana maline u svetu. Slično bi mogli da kažemo i za druge biljne vrste, osnovne ratarske kulture, povrtare, vinogradare...

Ono što je činjenica, to je da je srpsko selo i dalje u fazi propadanja. A kako to zaustaviti?

-SANU Odbor za selo pokušava da određenim merama, kroz savetovanja, okrugle stolove nešto da ponudi, da nešto promeni. U maju imamo dvodnevni naučni skup sa 18 referata na kojem će se raspravljati isključivo o tome kako unaprediti sela u brdsko-planinskim regionima. Ako pogledate deo Srbije prema Kosovu, Makedoniji, Bugarskoj, to je sve poluprazno ili prazno. Šta učiniti da to ne bude tuđe, što se uskoro može desiti. Naša želja je da ukažemo šta bi trebalo uraditi da se praktično resursi u tim krajevima aktiviraju. Počev od šuma, korišćenja svih plodova, od seoskog turizma koji je idealan za srpsko selo, etno naselja, pčelarstva u brdsko-planinskim regijama sa livadama bogatim medonosnim biljem, i nizom drugih momenata.

U Srbiji se malo vodi briga o geotermalnim vodama. U Srbiji ima preko 300 značajnih izvora geotermalnih voda. Dobro bi bilo da lokalne samouprave, na čijim teritorijama se ti izvori nalaze, ispituju kvalitet vode, njihov kapacitet itd. Zašto ne bi svake godine u Srbiji otvorili jednu novu banju, kao što je Lukovska banja, ili koristiti izvore za zagrevanje u proizvodnji povrća, cveća i niza drugih proizvoda.

Očigledno je da more stvari treba menjati ?!!

-SANU je izdala brošuru „Zašto i kako se organizovati u zadruge (Đorđe Bugarin, Danilo Tomić, Branislav Gulan; Beograd 2012.) štampanu u 50.000 primeraka, koju smo podelili poljoprivrednicima u srpskim selima. Na žalost, teško je promeniti svest našeg seljaka, da shvati da mu je komšija prijatelj sa kojim treba da poboljša život, a ne da se sudi sa njima za međe, jedno drvo ili metar zemljišta. Takođe, prošle godine smo imali veliki naučni skup na kojem su profesori medicinskih fakulteta iz inostranstva govorili o zdravlju seoskog stanovništva.

Ko je u Srbiji vodio računa o izgradnji kuća, i klizištima, koja su mogla da se izbegnu, da je planski i praktično osmišljeno i kazano da ovde i onde ne sme da se gradi kuća, već tamo i tamo.

Koliko Vas slušaju?

-Malo. Strukture vlasti imaju svoje političke programe i svoje ljude za dotičnu oblast koji misle da sve znaju. Njih mnogo nauka ne zanima. Između ostalog to je jedan od naših problema - zaključio je akademik Dragan Škorić.